

Obsah

Poděkování	9
Předmluva	10
1. DÍL - ZDRAVOTNICKÁ PSYCHOLOGIE, TEORETICKÁ ČÁST	
1 Zdravotnická psychologie	12
1.1 Vymezení pojmu	12
2 Zdraví a nemoc	15
2.1 Zdraví	15
2.2 Nemoc	16
3 Psychologická problematika nemocného	19
3.1 Postoj k nemoci	20
3.2 Omezení životních potřeb	22
3.3 Omezení soukromí	25
3.4 Osobnostní vlastnosti nemocného	27
3.5 Změny v prožívání a chování během nemoci	29
3.6 Členění nemocných podle druhu onemocnění	30
3.7 Méněcennost	32
3.8 Psychologie ambulantně léčeného a hospitalizovaného nemocného	33
3.9 Sdělení diagnózy	34
4 Psychologická problematika nemoci	36
4.1 Postoj zdravotníka a nemocného k nemoci	36
4.2 Autoplastický obraz nemoci	37
4.3 Ambivalentní prožívání nemoci	39
4.4 Prožívání nemoci v čase	39
4.5 Vztahy mezi tělesnou a duševní stránkou nemoci (psychosomatická – somatopsychická onemocnění)	40
5 Bolest, strach a úzkost v nemoci	43
5.1 Bolest a reakce nemocného	43
5.2 Prožitky strachu a úzkosti	48
6 Nemoc jako svízelná životní situace	53
6.1 Svízelné situace	53
6.2 Reakce na svízelnou situaci	56
6.3 Zvládání nemoci a těžkých životních situací	59

7 Zdravotník a nemocný	62
7.1 Osobnost zdravotníka	62
7.2 Vztah mezi zdravotníkem a nemocným	63
7.3 Úroveň chování zdravotníků k nemocným	69
7.4 Vztahy mezi nemocným, rodinou a zdravotníky	71
7.5 Iatropatogenie	72
7.6 Hospitalizmus a nemocný	73
8 Dorozumívání se mezi zdravotníkem a nemocným	77
8.1 Pozorování ve zdravotnictví	77
8.2 Komunikace ve zdravotnictví	81
8.3 Rozhovor a jeho význam ve zdravotnictví	86
9 Psychologické problémy nemocných podle druhu nemoci	94
9.1 Uplatnění psychologie v chirurgii a ortopedii	95
9.2 Uplatnění psychologie ve vnitřním lékařství	96
9.3 Uplatnění psychologie v dětském lékařství	97
9.4 Uplatnění psychologie v ženském lékařství	98
9.5 Uplatnění psychologie u nemocných s mentálním, smyslovým a tělesným defektem	99
9.6 Uplatnění psychologie u starších nemocných, nevyléčitelně nemocných a umírajících	100
Závěr	102

2. DÍL - ZDRAVOTNICKÁ PSYCHOLOGIE, PRAKTICKÁ CVIČENÍ

Úvod	105
Vyučovací metody	106
1 Zdravotnická psychologie	111
1.1 Vymezení pojmu	111
2 Zdraví a nemoc	113
2.1 Zdraví	113
2.2 Nemoc	116
3 Psychologická problematika nemocného	120
3.1 Postoj k nemoci	120
3.2 Omezení životních potřeb	125
3.3 Omezení soukromí	129
3.4 Osobnostní vlastnosti nemocného	134
3.5 Změny v prožívání a chování během nemoci	136
3.6 Členění nemocných podle druhu onemocnění	138
3.7 Méněcennost	139
3.8 Psychologie ambulantně léčeného a hospitalizovaného nemocného	141

3.9 Sdělení diagnózy	143
4 Psychologická problematika nemoci.	144
4.1 Postoj zdravotníka a nemocného k nemoci	144
4.2 Autoplastický obraz nemoci	146
4.3 Ambivalentní prožívání nemoci	152
4.4 Prožívání nemoci v čase	153
4.5 Vztahy mezi tělesnou a duševní stránkou nemoci (psychosomatická onemocnění, somatopsychická onemocnění).....	153
5 Bolest, strach a úzkost v nemoci	157
5.1 Bolest a reakce nemocného	157
5.2 Prožitky strachu a úzkosti	165
6 Nemoc jako svízelná životní situace	166
6.1 Svízelná situace	166
6.2 Reakce na svízelnou situaci	170
6.3 Zvládání nemoci a těžkých životních situací	171
7 Zdravotník a nemocný	175
7.1 Osobnost zdravotníka	175
7.2 Vztah mezi zdravotníkem a nemocným	180
7.3 Úroveň chování zdravotníků k nemocným	184
7.4 Vztah mezi nemocným, rodinou a zdravotníky	189
7.5 Iatropatogenie	190
7.6 Hospitalizmus a nemocný	194
8 Dorozumívání se mezi zdravotníkem a nemocným	197
8.1 Pozorování ve zdravotnictví	197
8.2 Komunikace ve zdravotnictví	199
8.3 Rozhovor a jeho význam ve zdravotnictví	204
9 Psychologické problémy nemocných podle druhů nemoci	210
9.1 Uplatnění psychologie v chirurgii a ortopedii	210
9.2 Uplatnění psychologie ve vnitřním lékařství	213
9.3 Uplatnění psychologie v dětském lékařství	215
9.4 Uplatnění psychologie v ženském lékařství	216
9.5 Uplatnění psychologie u nemocných s mentálním, smyslovým a tělesným defektem	216
9.6 Uplatnění psychologie u starších nemocných, nevyléčitelně nemocných a umírajících	221
Použitá literatura	225
Rejstřík	228